

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in volja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 glđ., za pol leta 1 glđ. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroško ulice, hāt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Interpelacija poslanca Božid. Raiča in tovarišev.

Prvotni namen Mariborskega učiteljskega je, naobraževati bodoče učitelje in vzgojitelje za slovensko mladež na Spodnjem Štajerskem; za naobrazbo nemškega narodnega učiteljstva sta itak v Gradci dva dotična zavoda, namreč jeden za učitelje in drugi za učiteljice. Mariborsko učiteljske za prišestne slovenske narodne naobraževalce moralo bi za to skrbeti, da se gojencem ponuja ugodna prilika, prisvojiti si potrebno izurjenost in izpravnost v slovenščini za vse učne predmete. Doslej to ni bilo možno, ker so vsi predmeti razkladali se v nemškem poučnem jeziku, izvemši jedino slovensko slovnico. Po takem ni se mogel doseči zaželeni poučni kan, in na ta način zginolo je tudi najmanjše upanje, da bi moči bilo pridobiti si za slovenske osnovne učilnice vrstne, z vsestranim in temeljitim znanjem slovenskega jezika previdene učitelje.

Leta 1880 vsprejela je okrajna učiteljska skupščina v Ptuj kot pristojna činjenica naslednji predlog: „Gledé na to, da ima Mariborsko učiteljske nalog, naobraževati učitelje za Spodnje Štajersko, zahteva korist spodnještajerskih osnovnih učilnic, da se gojencem Mariborskega učiteljskega pouk v realijah razlaga slovenski“, in leta 1881 pritrdila je okrajna učiteljska skupščina, kder je bilo 75 učiteljskih osob zbranih, temu-le predlogu: „... da bode poučni jezik na tem učiteljski slovenski.“

Državni zbor sklenol je dne 26. apr. 1880, da se v tem zavodu uvede slovenski jezik kot poučni jezik po merilu razpoložljivih učnih pomočkov.

Prvi občni zbor „Slovenskega političkega društva“ v Mariboru sklenol je naslednji skodeček: „Učiteljske v Mariboru ne more odgovarjati prvotnemu svojemu namenu, vzgojevati učitelje za Slovenski Štajer, dokler se ondi kakor sedaj vsi predmeti, razven slovenščine, razlagajo nemški, tedaj ne v onem jeziku, v

katerem imajo kedaj bodoči učitelji deco poučevati.

Ne gledé na navedene prikazni in v nemar pustivši državne osnovne zakone, dospel je pred nekoliko meseci v Maribor ministerski ukaz, glaseči se: ponj v slovenskem jeziku ima se na četiri tedenske ure razširiti za vsak razred in nastaviti za ta predmet oblično usposobljen učitelj.

Vsled tega ukaza pomnožene so poučne ure za slovensko jezikovno stroko, a pogreša se oblično usposobljeni učitelj, ker poprejšnji neizprašani učitelj iz slovenščine uči ta predmet v III. in IV. letu, v I. in II. razredu pa po predlogu c. kr. deželnega šolskega sveta Štajerskega vesniški učitelj, ki je potrjen iz te učne stroke za osnovne učilnice, pa nikakor za učiteljske. Uzrok takega nameščenja, v nasprotji z omenjenim ministerskim ukazom, ni nedostatek usposobljenega učitelja, ker za to učiteljsko mesto oglašil se je c. kr. profesor, katero ima učno usposobljenje od Dunajskega izpraševalnega poverjenstva za slovenščino, nemščino, prirodoslovje in računstvo, ali prošnja ostala je brez uspeha. Po takem rečeni ministerski ukaz ni bil vsled vplivanja, visokega c. kr. deželnega šolskega sveta po vsej celoti izvršen.

Oziroma na ta postopek stavlja se prasanje na visoko c. kr. namestništvo:

- Zakaj visoko c. kr. namestništvo ni izvršilo ministerskega ukaza, gledé nameščenja učiteljskega mesta za slovensko jezikovno stroko na Mariborskem učiteljski z oblično usposobljenim učiteljem?
- Je li visoko c. kr. namestništvo voljno potrebna odrediti, da se učiteljsko mesto za slovenski jezik na Mariborskem učiteljski v smislu minist. ukaza namesti s postavno usposobljenim učiteljem za srednja učilišča? Gradec, dne 7. decembra 1885.

Raič.

Dr. Radaj. Jerman. M. Vošnjak.
Dr. Dominkuš. Dr. Šuc. Kukovec.